

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

ANUL XXIII-Nr. 1086

Joi

29 aprilie
1971

4 pagini — 25 bani

Capitol
final

În martie 1949 a fost începutul. Ceea ce avem acum în față sînt ultimele file. Poartă numărul 1086. Au trecut douăzeci și doi de ani și două luni. O oarecare rotonjime de durată și de însemn grafic — 2, 2, 2. S-a alcătuit așa, din cronicile scrise săptămîină de săptămîină, un cuprînzător volum de istorie a învățămîntului. Sînt strîns în el mărturiile despre cum s-a înfăptuit pînă astăzi drumul de ascensiune al școlii noi, socialiste. Legat, șnuruit și așezat pe raft, el devine de acum înainte un volum documentar pe care îl vom deschide adesea. Un volum documentar masiv. De 1086 de ori cite patru pagini. Îl vom răsfoi ori de cite ori vom vrea să ne amintim cum s-au petrecut lucrurile atunci cînd s-au deschis larg porțile școlii pentru toți copiii patriei, fără discriminări de vreun fel, cum s-a lichidat nestîrta de carte, cum s-a realizat un învățămînt general obligatoriu de șapte, apoi de opt ani și cum s-a trecut la generalizarea școlii de 10 ani, cum a sporit numărul de școli pe întreg cuprînsul țării și cum au fost tot mai bogate înzestrare, cum s-au format și s-au perfecționat în profesione oamenii școlii, cum au muncit ei, devotamentul de care au dat dovadă, grija cu care au educat tineretea generației de elevi în spiritul înaintat al școlii noi, cum s-a acumulat o experiență didactică valoroasă, cum a crescut nivelul învățămîntului nostru de la an la an.

Volumul încheiat cu aceste patru file care au înscris în dreapta sus numărul 1086, îl închidem acum cu respect și îl așezăm pe raftul de documentare.

În mai începe un nou volum care, continuîndu-l pe primul, va scrie, tot în cronici săptămînale, istoria învățămîntului românesc pe mai departe, ogîndind gîndurile și faptele deceniului opt. Deceniu care prinde idei cu forță germinativă mai mare, deceniu care creează condiții pentru realizări mai îndrăznețe, pe măsura potențialului general material și spiritual la care s-a ridicat poporul nostru.

Em. M.

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

1 MAI

Apropiata aniversare semicentenară a Partidului Comunist Român conferă Zilei solidarității internaționale a oamenilor muncii semnificații majore. Sub flamurile înalte ale Întîilului de Mai va pulsa, în coloanele demonstrației, vibrația patetică a istoriei, suflul ei generos, care a înflorit pămîntul de la Carpați și Dunăre în cel mai glorios timp al devenirii sale.

Armîndul anului 1971 este hărăzit cu dimensiunea implicărilor și perspectiva clară a viitorului luminos, relevată pregnant de marile înfăptuiri ale cîmînalului recent încheiat și de obiectivele mobilizatoare prevăzute pentru anul 1971—1975. În plin efort constructiv, în plin efort de perfecționare, glorioasa noastră clasă muncitoare, purtătoare de cuvînt a istoriei, alături de tărani și intelectuali patriei, sub conducerea încercată a Partidului Comunist Român, aduc în coloanele demonstrației imaginea prosperității continue a patriei socialiste, imaginea omului liber, stăpîn al uneltelor cu care muncește, stăpîn al fructului muncii sale, imaginea omului care, eliberîndu-se pe sine, a eliberat întreaga societate, punînd-o sub semnul destinului său firesc: Muncă, Belgug, Pace, Socialism, Omagînd, în această zi de sărbătoare, muncă — valoarea supremă a omenirii — clasa noastră muncitoare omagiază întregul nostru popor, pe toți oamenii muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități angajați în marea epocă de edificare a socialismului pe pămîntul României.

Succesele obținute în această grandioasă operă de către harnicul nostru popor, condus și îndrumat de către partidul comunistilor, reprezintă o reală ilustrare a superiorității noii orînduirii sociale și confirmă pe de-a întregul adevărul și temenicia politicii marxist-leniniste a P.C.R. de aplicare a principiilor generale ale revoluției socialiste la particularitățile istorice, economice, naționale ale României. Mărturie a înfloririi stau marile combinăți și uzine, stau orașele noi și modernizate, de pe hărțile țării, stau roadele mereu mai îmbelșugate ale ogorurilor. Și, mărturie supremă, stă omul nou, constructor al societății socialiste multilateral dezvoltate, cel care prin luptă revoluționară și muncă fără preget a potențat virtuțile strămoșești, ridicîndu-le la supra putere și a dat patriei o nouă față. Unitatea de voință și de acțiune a tuturor celor ce muncește, unitatea lor în jurul partidului și a conducerii sale, în frunte cu secretarul general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este una din principalele caracteristici ale României anilor noștri. Liniia politică a P.C.R., conformă vechii și adevărului, aliniată într-o permanentă confruntare cu realitatea, a devenit liniia politică a întregului popor. În coloanele Întîilului de Mai, drapelul patriei și ale partidului, pentru veci înfrățite, simbolizează identificarea voinței națiunii cu voința detașamentului său de avangardă — comunistii. O inimă bate în România și singele trimis de ea fertilizează însuși timpul; este inima poporului, una cu inima partidului său comunist.

Înfăptuind consecvent idealurile ce animă viața țării și a poporului român, P.C.R. își îndeplinește în același timp îndatoririle internaționale, grija față de propriul popor fiind organic legată de dezvoltarea solidarității internaționale cu toate țările socialiste, cu toate forțele progresiste și antiimperialiste, cu oamenii muncii de pretutindeni. Și este firesc să fie așa, pentru că de 81 de ani, la 1 Mai, muncitorii din România au proclamat solidaritatea lor cu cei ce muncește din lumea întregă, și-au strîns și mai puternic rîndurile au simțit, omăr la omăr, forța lor invincibilă de steaguri ai istoriei. În marea concert al lumii contemporane, glasul României socialiste aduce planetei mesajul ei de pace și prietenie, de solidaritate cu cele mai înaintate forțe care poartă bătălia pentru un destin luminos, împotriva forțelor retrograde ale istoriei.

Ziua de 1 Mai, cînd pe meridianele lumii cei ce muncește dau expresie sentimentelor lor comune, internaționale, de apărare a păcii, de împotrivire la opresiune, pentru libertate, dreptate și echitate socială, este întîmpinată de poporul român și, în rîndurile lui, de toți slujitorii școlii, cu conștiința responsabilității pentru destinul nostru socialist. Mai tîrziu ea niciodată în această primăvară a muncii și a solidarității, România își apropie necontenit viitorul comunist.

În frumoasele lor costume naționale, membrii ansamblului de dansuri populare de la Palatul pionierilor din Capitală se pregătesc pentru demonstrația de 1 Mai

MANIFESTĂRI CONSACRATE SEMICENTENARULUI PARTIDULUI

Simpozion de geografie a patriei

„Retrospectivă și perspectivă în geografia românească” s-a intitulat Simpozionul național organizat recent la Craiova de Societatea de științe geografice în cinstea aniversării a 50 de ani de la înființarea partidului.

În cadrul simpozionului s-au prezentat comunicări și referate privind dezvoltarea științelor geografice în România, geografia economică și geografia fizică a țării noastre, metoda predării geografice etc. Menționăm comunicările „Geografia și sistematizarea teritorială” de dr. doc. Vintilă Mihăilescu, președintele Societății de științe geografice, „Dezvoltarea geografiei economice în R.S. România” de prof. dr. doc. N. Al. Rădulescu, „Noi premise și direcții de dezvoltare a cercetărilor fundamentale și aplicative în geo-

grafia românească” de prof. univ. dr. Vasile Cucu, dr. I. S. Gruescu cercetător științific principal și S. Neagu, „Orientări actuale în dezvoltarea geografiei ca știință și disciplină de învățămînt” de prof. univ. dr. doc. Grigore Poșca și lector univ. dr. I. D. Ilie, „Contribuții ale Societății de științe geografice la modernizarea învățămîntului din țara noastră”, de lector univ. dr. Ion. D. Ilie.

Au stîrnit de asemenea interesul participanților comunicările referitoare la orientările noi în geografia populației și așezărilor din țara noastră, la schimbările petrecute în structura și repartiția industriei în diferite regiuni ale țării, la procesul de urbanizare și schimbările în structura funcțională a orașelor, la problemele modernizării predării geografice.

Ștafeta „De la străbuni la nepoți”

Zilele trecute, la Casa sindicatelor din Pitești tovarășul Gheorghe Năstase, prim-secretar al Comitetului județean Argeș al P.C.R., s-a întîlnit cu pionierii și școlarii din școlile județului.

Organizată în cadrul unei acțiuni de amploare, intitulată „Ștafeta de la străbuni la nepoți”, această întîlnire a prilejuit pionierilor o interesantă evocare a unor momente semnificative din lupta desfășurată de Partidul Comunist Român în decursul celor 50 de ani de existență.

La această întîlnire școlarii au înmînat forurilor locale albume cu imagini și însemnări din activitatea unităților și detașamentelor din care fac parte.

Sesiuni de comunicări științifice

Colectivul liceului „I. L. Caragiale” din București a organizat în cinstea aniversării semicentenerului partidului o sesiune de comunicări științifice la care și-au adus contribuția numeroși profesori ai liceului.

Între comunicările prezentate subliniem pe cele cu temele: „P.C.R., conducătorul luptei democratice și patriotice a poporului, continuatorul tradițiilor mișcării muncitorești și socialiste din România” (prof. Onița Gligor); „Afirmarea conștiinței naționale prin dramaturgia lui Vasile Alecsandri” (prof. Graziella Ștefan); „Congresul I al P.C.R.” (prof. Elena Dinu); „Modernizarea chimiei în conținut și metodă” (prof. Valeria Gavril); „Pregătirea tehnico-productivă a elevilor, cale impor-

tantă în alegerea viitoarei profesii” (prof. Ion Butnaru).

Recent, la Institutul pedagogic din Baia Mare s-au încheiat lucrările primei sesiuni a cercurilor științifice studențești și ale celei de-a patra sesiuni științifice a cadrelor didactice, organizate în cinstea celei de a 50-a aniversări a creării P.C.R.

Tovarășul Gheorghe Blaj, prim-secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., a vorbit, cu acest prilej, despre activitatea și lupta partidului nostru în această parte a țării.

SEMICENTENAR P.C.R.

CREAREA P.C.R. — COTITURĂ ISTORICĂ ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN

Transformarea partidului socialist în partid comunist la Congresul din mai 1921, eveniment de importanță epocală în istoria contemporană a României, constituie rezultatul obiectiv al procesului de adîncire a contradicțiilor antagonice de clasă dintre proletariat și burghezie, de afirmare politică și maturizare ideologică și mișcării muncitorești revoluționare.

Acest proces, la capătul cărui vom găsi saltul calitativ al creării partidului comunist, s-a greutat pe cadrul social-economic favorabil, determinat de desăvîrșirea unității statale a poporului român, în condițiile complexe care marceau sîrșitul primului război mondial și ca urmare a hotărîrii maselor populare de la 1 decembrie 1918. Pe lângă însemnătatea sa politică deosebită, desăvîrșirea unității statale a avut repercusiuni asupra ansamblului general al dezvoltării social-economice, determinînd înmănușarea pe scară națională a energiei și capacităților creatoare ale poporului român, a tuturor forțelor sociale progresiste ale țării, a mișcării muncitorești-revoluționare.

În războiului, de dezorganizare activității economice și înrăutățirea situației materiale a maselor largi populare, a determinat în anii 1918—1920 o creștere impetuoasă a avîntului și combativității revoluționare a maselor muncitorești. În anii avîntului revoluționar lupta clasei muncitoare s-a ridicat pe o treaptă superioară, nemaiunoscută pînă atunci în țara noastră. Ea și-a găsit expresia în trecerea mișcării muncitorești de la acțiuni și cerințe mai mult sau mai puțin limitate și parțiale la revendicări și lupte de anvergură, la greve generale pe ramuri de producție, pe orașe, pe regiuni. Creșterea luptei maselor muncitorești pentru apărarea libertății democratice și ameliorarea condițiilor de viață a evoluat continuu pînă ce, apelul Partidului socialist și al comisiei generale de sindicatelor, muncitorii au intrat în grevă generală pe scară națională.

Greva generală din octombrie 1920 a constituit, în virtutea amploarei și condițiilor istorice în care s-a desfășurat, un moment deosebit pe care el a scos în evidență dintr-o parte pe proletariat și burghe-

ria, a avut un puternic ecou în România triumful Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a deschis o epocă nouă în istoria universală, a însușit lupta forțelor muncitorești de pretutindeni. Primind cu entuziasm știrea instaurării puterii sovietice în Rusia, mișcarea socialistă, clasa muncitoare, masele largi ale poporului român și-au manifestat deplină solidaritate internațională cu tînărul stat socialist, nu numai prin organizarea unor mari demonstrații și acțiuni de masă, dar și prin participarea directă, alături de armata roșie, la lupta împotriva contrarevoluției interne și a trupeilor intervenționiste ale puterilor imperialiste.

În întreaga țară avea loc un proces continuu de întîlnire și consolidare a curenților comunisti în cadrul partidului socialist. Organizațiile muncitorești și îndreptă atenția mai mult ca oricînd spre alegerea din propriile rînduri a unor conducători veridicați în focul luptelor revoluționare. Cei mai mulți dintre membrii aripii de sînga din partidul socialist și din sindicate, prin concepțiile lor, prin comportare și spiritul de sacrificiu, se contopesc

cu ideologia comunistă, încetățenită din ce în ce mai mult în mișcarea muncitorească din România. Această parte a mișcării, exprimînd politic și ideologic spiritul revoluționar al întregii clase muncitoare, militază pentru trecerea întregului partid socialist, de la secțiile locale pînă la Consiliul general, pe pozițiile partidului revoluționar marxist-leninist, luptă pentru transformarea partidului socialist într-un puternic partid comunist.

Pentru unificarea politică și organizatorică a clasei muncitoare din întreaga țară, pentru transformarea partidului socialist în partid comunist, activează și membrii grupurilor comuniste din mișcarea socialistă ilegală.

Un pas însemnat a fost făcut la ședința Consiliului general al partidului socialist din ianuarie-februarie 1921, cînd cea mai mare parte a delegaților trimiși de or-

Dr. OLIMPIU MATICHESCU cercetător științific principal la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.

(Continuare în pag. a 3-a)

ÎN CURÎND APARE:

„TRIBUNA ȘCOLII”

revistă săptămînală de învățămînt

editată de Ministerul Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din învățămînt și cultură

TRIBUNA ȘCOLII — rezultată din unificarea „Gazetei învățămîntului” și a revistei „Colocvii” — își începe apariția săptămînală în luna mai a.c. Primul număr este programat pentru 7 mai.

Noua revistă va oferi tuturor învățătorilor și profesorilor coloanele sale pentru a-și valorifica experiența didactică, a-și prezenta opiniile și propunerile în vederea perfecționării și modernizării învățămîntului. În paginile ei cititorii vor găsi totodată o bogată informație de actualitate curentă și documentară.

TRIBUNA ȘCOLII va apare în 12 pagini, format 30/42 cm, în două culori. Prețul de vînzare va fi de 1 leu exemplarul.

Abonații „Gazetei învățămîntului” și ai revistei „Colocvii” vor primi, pentru suma plătită, noua publicație.

Pe tema modernizării predării matematicii

Problema complexă, modernizarea predării matematicii, cuprinde două componente esențiale, inseparabile între ele: modernizarea conținutului, determinat de cerințele actuale ale societății și modernizarea metodelor de predare.

În căutarea căilor de modernizare a conținutului este necesar să se țină seama de permanența dezvoltare a matematicii și a științelor corelate ei, precum și de posibilitățile de asimilare de către elevi a noilor cunoștințe acumulate în acest proces.

Este un fapt constat că mult timp, în învățământul matematicii s-a mers pe linia păstrării bagajului tradițional de cunoștințe și a unui conținut excesiv — mai ales la geometrie și algebră — reținându-se, deși pe un plan superior, aproape în întregime materialul predat în clasele anterioare. În același timp, ca o cerință a actualității, s-au inclus în programe și manuale și unele noțiuni moderne. Modul cum au fost introduse acestea a dus însă, pe de o parte, la creșterea excesivă a volumului de cunoștințe peste posibilitățile de asimilare conștientă ale elevilor, iar pe de altă parte, la prezentarea neunitară a întregului material, nereușind-se realizarea unei îmbinări organice a noului cu tradiționalul.

Totodată s-a ajuns la o dispersare a diferitelor ramuri ale matematicii. Astfel algebra, geometria și trigonometria au fost studiate separat, deși rezolvarea unor probleme complexe cere îmbinarea acestor discipline.

În atare condiții cred că se impune o reconsiderare și adaptare a materialului tradițional la nivelul cerințelor actuale și trecerea treptată spre studii noi și generalizatoare și unificatoare (grup, inel, corp, spații vectoriale etc.), pe măsura acumulării cunoștințelor necesare însușirii acestor noțiuni. În același timp, consider că se impune necesitatea de a se renunța la capitole care și-au pierdut importanța din trecut, creându-se astfel condițiile pentru realizarea unui ritm mai rapid al transferului de cunoștințe.

Având în vedere, pe de altă parte, faptul că matematica nu înseamnă numai cunoștințe ci, în special, un mod de a gândi, pasiunea de a descoperi prin gândire proprie, implicații logice, se impune o împletire organică a algebrei, geometriei, trigonometriei etc., folosindu-se, în prezentarea conținutului lor, aceleași concepte și același limbaj.

Consider că, pentru a se ajunge la elaborarea unei linii unitare, pe ansamblu, cu privire la modernizarea integrală a conținutului matematicii predate în școală, este necesar să se pregătească în primul rând un proiect de programă — atât pentru clasele I-VIII cât și pentru anii I-IV ai liceului de cultură generală — care să fie experimentat într-un număr suficient de școli. Ca o finalizare a acestui experiment, urmând cu consecvență de către o comisie de specialiști, să se tragă concluzii pe baza cărora să se definească proiectul respectiv. Această acțiune, deși de durată, mi se pare a constitui o etapă obligatorie pentru rezolvarea justă a problemei modernizării învățământului matematic în țara noastră.

În ce privește modernizarea metodelor de predare, cred că trebuie să se rezolve, înainte de a se elabora metodologia predării, unele probleme de ordin psihopedagogic. În acest sens consider, de exemplu, că este necesar să se studieze cum se

desfășoară procesul însușirii cunoștințelor matematice, procesul pregătirii temeinice a elevilor pentru a se putea orienta just în diversitatea problemelor pe care le ridică viața.

Activizarea metodelor de predare — mai ales că sprijinirea reciprocă a cunoștințelor moderne și clasice oferă un cadru de promovare treptată a unor principii active de învățare — trebuie realizată în strânsă legătură cu aplicarea justă a principiilor didactice. Se știe că unele principii didactice ca, de exemplu, cel al succesiunii, al acțiunii permanente, iar altele, ca cel al intuiției, acționează cu intensitate variabilă pe parcursul studiului. Astfel, de exemplu, însușirea primelor noțiuni de geometrie se sprijină în mod deosebit pe intuiție. Treptat, pe măsura dezvoltării elevului, a trecerii sale la etape mai avansate de studiu, centrarea mai deplină a noțiunilor se bazează, din ce în ce mai mult, pe demonstrații logice, fără ca acțiunea principiului intuiției să înceteze.

Totodată, cred că metodele și procedeele folosite trebuie subordonate și realizării unui echilibru just în ce privește caracterul informațional și cel formativ al învățământului. Expunerea cu caracter informațional, deși contribuie la însușirea conștientă a cunoștințelor, nu activează în suficientă măsură gândirea productivă a elevilor. De aceea consider că este necesar să se îmbine armonios expunerea profesorului cu căutările independente ale elevilor. Expunerea profesorului trebuie îmbinată continuu cu crearea de situații-probleme, care dezvoltă spiritul de investigație al elevului și îl orientează spre cercetare.

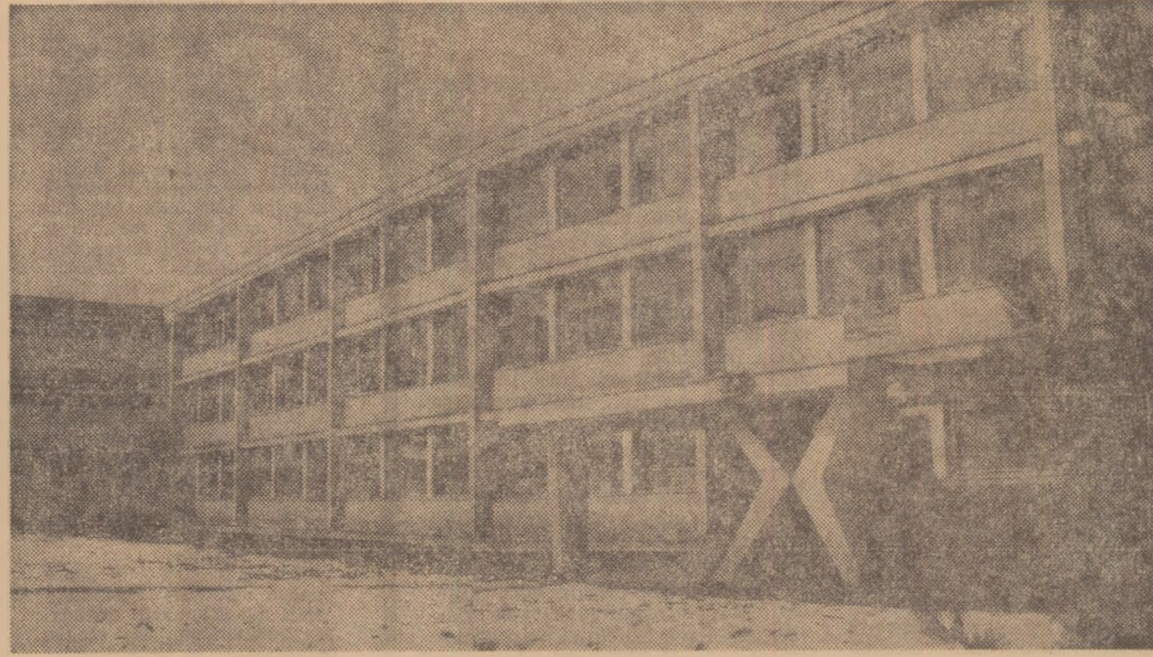
Un factor important în activizarea cunoștințelor elevilor este realizarea predării în perspectivă, înțelegându-se prin aceasta direcționarea permanentă a tuturor etapelor studiului elevilor pe calea ce duce la atingerea scopului propus. Elevii trebuie să cunoască atât scopurile parțiale cât și scopul final. În acest fel ei își vor da seama de necesitatea rezolvării unor probleme parțiale, componente ale problemelor de ansamblu.

La început este necesar să se propună probleme simple, care să nu ceară din partea elevului un efort prea mare și nici calcule prea complicate; apoi, gradat, se vor rezolva probleme mai complexe. Este bine să se evite acele probleme care nu constituie o îndrumare spre o adevărată cercetare (de pildă, problemele care cer: „să se arate că...”). Îi pun pe elevi în situația să regăsească ceea ce era cunoscut și nu în situația de a căuta soluția problemei, așa cum se întâmplă în realitate.

Sondajele efectuate prin lucrări independente în începutul anului, al trimestrului, la terminarea studiilor unei teme sau a unui capitol permit orientarea activității generale a profesorului pe baza unor evaluări privind volumul cunoștințelor elevilor în raport cu cerințele programelor, gradul de dezvoltare a gândirii elevilor și capacitatea lor de a aplica în mod independent cunoștințele în rezolvarea exercițiilor și a problemelor.

În articolul de față am abordat numai câteva probleme parțiale ale modernizării predării matematice, care, în vederea realizării unei linii unitare, necesită o abordare sistematică și cuprinzătoare a tuturor aspectelor de egală însemnătate, vor conținea, sperăm, la îmbunătățirea studiilor acestei discipline.

GLEB SIMIONESCU

Noua clădire a Liceului de cultură generală din Vulcan — județul Hunedoara

Conducere tradițională și conducere modernă în școală

Trecerea de la un anumit mod de a gândi rezolvarea unor probleme la alt mod, considerat mai nou, mai eficient, mai științific etc. reprezintă în sine un fenomen complex ce presupune confruntări, acceptări și respingeri, documentări și demonstrații, posibilitatea de a fi de acord în cunoștință de cauză. Aceasta deoarece însușirea noului nu este niciodată numai o problemă logică, ci și una istorică și umană, întrucât angrenează profund oamenii, cu opiniile și mentalitățile lor, cu obiceiurile, interesele, dorințele lor — și presupune întotdeauna o nouă motivație, ca și schimbări în sfera valorilor domeniului respectiv.

Pentru a ușura și stimula confruntarea dintre vechi și nou, dintre atitudinile și mentalitățile opuse, confruntările de caz¹ nu pot fi foarte importante. Am putea lua oricare situație sau problemă care intră în sfera conducerii: luarea deciziei într-un caz de disciplină, conducerea unei ședințe de consiliu, consultarea unor profesori sau predarea unui obiect de învățământ. Să ne oprim bunăoară pentru simplificarea analizei, asupra unei lecții de matematică la clasa a II-a. Tot pentru această motiv să pornim de la ideea că manualul și programa existente fixează cadrul analizei.

Însușirea aritmeticii la clasa a II-a în prezent nu este gândită ca un proces de conducere. Ceea ce, în sine, nu e nici bine nici rău. Iar pentru a fi drept și până la capăt trebuie să spunem că rezultatele ce se obțin sînt de toate nuanțele, variind de la excelente la slabe. În ceea ce privește gândirea concretă a sardinelor și a contribuțiilor personale în limitele date, constatăm aceeași mare varietate de la învățătorul care parcurge conștiințios fiecare lecție din manual, scontînd în final pe ceea ce consideră programa că ar trebui să se obțină, la cel care se bazează pe domenii între care funcționează analogia, multe elemente de teorie a conducerii sînt cunoscute și înțelese ușor de practician.

Revenind la „cazul” de mai sus, al învățării aritmeticii la clasa a II-a, prima problemă pe care ar trebui să și-o pună conducătorul acestui proces învățător, directorul — în calitatea lui de controlor și evaluator al

rezultatelor — și în sfîrșit autorii programelor și manualului este: de ce se studiază aritmetica, în clasa a II-a? Ce scop se urmărește prin studierea ei? În sistemul de gândire tradițional problema nu și-o pun toți și, mai ales, răspunsul nu se formulează precis, în sensul comportamentului final pe care scontăm (cantitatea de informații, nivel de însușire, capacități implicate și nivelul elaborării lor). În spiritul conducerii științifice a procesului de învățare a aritmeticii la clasa amintită, după fixarea obiectivului în termeni exacti și verificabili urmează și alte probleme: mijloacele prin care urmează să se însușească scopul propus (metode, procedee, tehnici etc.), împărțirea pe etape, modalități de realizare concretă, evaluarea rezultatelor. În toate cazurile ceea ce aduce teoriei conducerii nu este altceva decît conștientizarea unor momente, cunoscute în mod obișnuit de către practicieni. Conștientizarea aduce însă cu sine precizarea, măsura și controlul. Acestea împreună atestă saltul de la impresie și talent la analiză și exactitate, de la empirie la știință.

Desigur, conducerea științifică a însușirii unui obiect de învățământ nu asigură numai prin ea însăși rezultate neapărat bune. Nici o concepție nouă, oricât de promițătoare ar fi, nu poate duce la rezultate pozitive prin simpla ei aplicare. Dar orice rezultat s-ar obține, aplicarea teoriei conducerii presupune controlul factorilor implicați — și cu acest moment începe știința.

Desigur, primul cititor de slove au putut fi și ei inferiori unor mari gânditori analitici, cunoscători ai managementului pot obține unora rezultate înecoreabile marilor practicieni, după cum marilor miniștri de oameni pot depăși pe unii cunoscători ai teoriei grupurilor. Dar acestea sînt accidente. Sensul general al mișcării rămîne. Talentul se valorifică mai bine prin știință. Aplicarea teoriei conducerii în învățământ presupune un salt în nivelul performanțelor școlii noastre, dar nu dintr-o dată și mai ales nu pe seama unei acceptări formale.

Conf. univ. dr. N. RADU
Cătedra de conducere a I.C.P.P.D.

rezultatelor — și în sfîrșit autorii programelor și manualului este: de ce se studiază aritmetica, în clasa a II-a? Ce scop se urmărește prin studierea ei? În sistemul de gândire tradițional problema nu și-o pun toți și, mai ales, răspunsul nu se formulează precis, în sensul comportamentului final pe care scontăm (cantitatea de informații, nivel de însușire, capacități implicate și nivelul elaborării lor). În spiritul conducerii științifice a procesului de învățare a aritmeticii la clasa amintită, după fixarea obiectivului în termeni exacti și verificabili urmează și alte probleme: mijloacele prin care urmează să se însușească scopul propus (metode, procedee, tehnici etc.), împărțirea pe etape, modalități de realizare concretă, evaluarea rezultatelor. În toate cazurile ceea ce aduce teoriei conducerii nu este altceva decît conștientizarea unor momente, cunoscute în mod obișnuit de către practicieni. Conștientizarea aduce însă cu sine precizarea, măsura și controlul. Acestea împreună atestă saltul de la impresie și talent la analiză și exactitate, de la empirie la știință.

Desigur, primul cititor de slove au putut fi și ei inferiori unor mari gânditori analitici, cunoscători ai managementului pot obține unora rezultate înecoreabile marilor practicieni, după cum marilor miniștri de oameni pot depăși pe unii cunoscători ai teoriei grupurilor. Dar acestea sînt accidente. Sensul general al mișcării rămîne. Talentul se valorifică mai bine prin știință. Aplicarea teoriei conducerii în învățământ presupune un salt în nivelul performanțelor școlii noastre, dar nu dintr-o dată și mai ales nu pe seama unei acceptări formale.

Desigur, primul cititor de slove au putut fi și ei inferiori unor mari gânditori analitici, cunoscători ai managementului pot obține unora rezultate înecoreabile marilor practicieni, după cum marilor miniștri de oameni pot depăși pe unii cunoscători ai teoriei grupurilor. Dar acestea sînt accidente. Sensul general al mișcării rămîne. Talentul se valorifică mai bine prin știință. Aplicarea teoriei conducerii în învățământ presupune un salt în nivelul performanțelor școlii noastre, dar nu dintr-o dată și mai ales nu pe seama unei acceptări formale.

Conf. univ. dr. N. RADU
Cătedra de conducere a I.C.P.P.D.

Proiect de inițiere în matematică a profesorilor de istorie

Nu de mult, în Gazeta învățământului, acad. Gr. Moisil a publicat un articol substanțial în problema formării universitare în disciplinile, sub titlul *Formarea de diplomați uni-versitari cu profil mixt: matematică-istorie* (Gazeta învățământului nr. 1074), articolul căruia, la câteva săptămîni, i-a urmat un altul, sub semnătura profesorului S. Marcus, despre introducerea matematicii în facultățile umanistice, precum și un alt treilea, datorat tot academicianului Gr. C. Moisil, în legătură cu problemele informatice. Discuțiile pe această temă continuă și în cadrul altor publicații. Programe precise de cursuri seminari și lecții practice în vederea pregătirii studenților care vor să devină diplomați ai facultăților cu profil mixt, au arătat cum se poate realiza concret un atare obiectiv, destinat (vorbind din punctul de vedere exclusiv istoric) să aducă istoriografiei moderne avantaje apreciabile.

Dacă studenții, cu începere din anul universitar 1971-1972, vor fi în măsură a-și însuși cunoștințe absolute necesare pentru progresul schimbilor istorice în viitor, în schimb cadrele tinere de predare și de cercetare nu beneficiază de un program similar de lucru care să le dea posibilitatea unei inițieri organizate în metodele matematice aplicabile la studierea trecutului. De aceea ne-am permis să scriem un proiect în sensul unui curs de 2 ani, redus pentru început la cunoștințe elementare, extrem de simple, indispensabile totuși unor cercetări istorice la nivel modern și pe cît posibil în concordanță cu pregătirea unor studenți inițiali deja în algebra logică, în teoria mulțimilor, în topologia generală.

Cursul acesta ar urma să cuprindă:

1. Introducere în analiză (algebră, elemente de calcul diferențial și integral).
2. Istoria matematicii (de la începuturile pînă la epoca Newton-Leibniz²).
3. Utilizarea mașinilor de calcul (aplicare — după specialitatea cadrelor respective — la cercetările privind arheologia, demografia, creșterea producției în societatea modernă, raporturile dintre cerere și ofertă, oscilația prețurilor etc.).

Facultativ: Noțiuni despre calculul probabilităților.

1. Logica formală³).
2. Introducere în logica matematică.
3. Statistică (cu aplicație directă la problematica specială).
4. Istoria matematicii (de la începutul secolului al XVIII-lea pînă în zilele noastre).

Am considerat ca necesară însușirea noțiunilor de algebra, de statistică matematică, eventual de calculul probabilităților, întrucît fără acestea nu vedem cum s-ar putea soluționa astăzi nenumerabile probleme de istorie economică și demografică, cum s-ar ajunge la caracterizarea definitivă și multilaterală a unor procese istorice în cadrul unei epoci date.

E inutil să subliniem aici ce folos aduce pe plan informațional clasificarea materialului documentar

pe tematici, material care a luat în vremea noastră proporții uriașe, ce dezonotează pe cel mai erudit și mințos dintre cercetătorii istoriei. Cîi despre teoria grafiurilor — despre care academicianul Gr. C. Moisil a spus cîteva cuvinte în lecția sa din 1 martie 1971 cu privire la matematizarea istoriei, din exemple edificatoare în ce privește filiații manuscriselor, studierea variantelor folclorice sau literare — vom adăuga o remarcă proprie, referitoare la domeniul arhivistico-paleografic. Tante arhivele de pe glob sînt pline de documente false, întocmite de către persoane care au urmărit cîndva un avantaj moral sau material; sub raport psihologic și chiar istoric, un document falsificat în secolul al XV-lea, al XVIII-lea etc. poate fi extrem de interesant și util pentru depistarea unor stări de spirit, unor fenomene izolate, însă reale, de care se ține seama în reconstituirea unei imagini fidele. Dar pe plan de strictă și exactă informație, un atare fals induce în eroare și riscă să distrugă un întreg complex de cercetări. Îndrumîndu-l spre o concluzie aberantă, aplicarea metodei preconizate de teoria grafiurilor va da puțînă calculării frecvenței unor elemente revelatoare, a unor particularități caracterizatoare dintr-o anumită categorie de documente, va preciza gradul de autenticitate, de falsificare sau de interpolare și astfel eroarea va fi evidentă. Iată deci un argument în plus în favoarea inițierii matematice a cadrelor de cercetare și al documentelor trecutului. Inițierea matematică înseamnă munca de investigație arhivistică. Înarmați cu această metodă, utilizînd calculatoarele electronice, arhivistico-paleografi vor înceta să mai fie — ceea ce din păcate sînt astăzi — „șoareci de bibliotecă” sau „de arhive”, pentru a pași efectiv pe tărîmul cercetării științifice. Și se pot adăuga multe alte avantaje în folosul științei istorice.

De altfel, proiectul de față nu constituie decît un minimum, susceptibil a fi îmbunătățit și amplificat. Rezultatele remarcabile dobîndite în ultimii ani pe tărîmul cercetărilor istorice, grație mașinilor electronice de calcul, ale căror posibilități logice au fost dovedite, îndreptătesc generalizarea unor tentative menite să ridice istoria la nivelul științei moderne.

Dr. R. CIOCAN - IVĂNESCU
șef de sector
la Academia de științe sociale și politice

² La acest curs ar urma să participe și studenții facultăților de profil mixt. E o disciplină absolut necesară — întrucît trebuie să cunoască procesul de dezvoltare a gândirii științifice (în speță matematică), care, generată și impulsionată fiind de creșterea forțelor de producție, a condiționat progresul omenirii.

³ Tinerile cadre universitare și de cercetare au în mod expres obligația de a-și însuși (sau, chiar însuși) cunoștințele de logică: foarte adesea se constată, din lucrările lor, că au aprofundat materialul istoric, dar au ajuns la concluzii false fiindcă nu știu să construiască un silogism corect.

CREAREA P.C.R. — COTĂURĂ ISTORICĂ ÎN VIAȚA POPORULUI ROMÂN

(Urmare din pag. 1-a)

organizatiile locale s-au situat pe pozițiile luptei pentru transformarea partidului socialist în partid comunist.

După ieșirea reprezentanților social-democrați de dreapta din conducerea partidului socialist — cu prilejul ședinței amintite a Consiliului general din ianuarie-februarie 1921 — rîndurile muncitorilor conștienți s-au strîns și mai mult în jurul arpei revoluționare din partid. În noul Comitet Executiv au intrat militanți care se pronuntau ferm pentru transformarea partidului socialist în partid comunist și afilierea lui fără rezerve la Internaționala comunistă.

Dominarea elementelor revoluționare, comuniste, în organele de conducere ale partidului socialist și sindicatelor profesionale a deschis posibilități mai largi pentru a se acționa cu puteri sporite în vederea pregătirii congresului de transformare a partidului socialist în partid comunist, a documentelor sale programatice, a facilitat munca de propagandă desăvîrșită

prin intermediul publicațiilor mișcării muncitorești. Ca urmare a acestei situații crescut combativitatea revoluționară în cadrul partidului socialist.

În altă ordine de idei, se impune precizarea că transformarea partidului socialist în partid comunist era înțeleasă nu ca o simplă declarație de afiliere la Internaționala a III-a, ci ca o schimbare profundă în viața lui internă. Partidul urma să-și așeze întreaga activitate pe temelia trinitică a învățăturii marxist-leniniste, să adopte principiile centralismului democratic, obiectivele sale fundamentale urmînd să fie legate nemijlocit de aspirațiile revoluționare: lupta împotriva exploatareii capitaliste, pentru o reală independență națională a poporului român, pentru pace și progres social, în ultimă instanță pentru construirea societății socialiste.

Adîncirea dezbaterilor ideologice a avut o influență însemnată asupra adunărilor generale de dări de seamă și alegerii ale secțiilor partidului socialist. Cu acest prilej, în majoritatea cazurilor, organizate locale ale partidului socialist au încredințat

mandate de participare la lucrările congresului unor delegați cunoscuți pentru activitatea și atitudinea lor de stînga, revoluționară, fapt care evidențiază o dată în plus procesul profund de radicalizare a luptei maselor muncitorești, de delimitare și clarificare ideologică, manifestată atît de pregnant în timpul dezbaterilor istorice ale Congresului de constituire a P.C.R.

Congresul s-a întrunit în București, în ziua de 8 mai 1921, într-o atmosferă de puternic entuziasm. Delegații la Congres reprezentau 45.088 membri de partid, încađrați organizatoric în 29 de secțiuni ale Partidului socialist, existente în principalele centre muncitorești din țară. Ei dețineau un total de 540 de mandate. Printre delegații la Congres se aflau militanți de frunte ai mișcării muncitorești din România: Gh. Cristescu, Dumitru Grofu, Gh. Niculescu-Mizil, Eufrosina Cotor, Th. Iordăchescu (București), Alexandru Dobrogeanu-Gherea, Constantin Mănescu (Ploiești), Eugen Rozvan, Elek Köhls (Cluj), Mihai Cruceanu (Craiova), Andrei Jonescu (Constanța), Mihail Macavel (Tr. Severin), Ion Popescu (Buzău),

Tiron Albani, Gheorghe Mamaia (Brașov), Potache Dorojan și alții.

Pe ordinea de zi a Congresului erau înscrise problemele fundamentale ale mișcării muncitorești, revoluționare din România: raportul de activitate al Comitetului Executiv al Partidului Socialist, raportul asupra afilierei la Internaționala Comunistă și programul de activitate al partidului, proiectul de statut, proiectul programului agrar, o serie de puncte referitoare la raportul delegației care a fost în Rusia Sovietică, presa și propaganda, problema naționalităților, mișcarea revoluționară de tineret, problema organizării femeilor muncitorești. Locul central în lucrările Congresului l-au avut dezbaterile asupra raportului privind afilierea la Internaționala Comunistă și programul partidului, prezentat în după-amiaza zilei de 10 mai 1921. Portentabile etape ale luptei clasei muncitorești din România și de la experiența mișcării muncitorești internaționale, raportul prezentat în legătură cu această problemă aducea la conștientizarea că, în pofida unor minusuri și greșeli inerente,

mișcarea muncitorească din România, în speță organizațiile sale politice și profesionale, au căutat în permanență să aplice în practică principiile de bază ale învățăturii marxiste, proclamînd necesitatea luptei „pentru înfăptuirea societății viitoare, care nu-i alta decît comunismul”. Delimitînd precis căile, mijloacele de acțiune prin care clasa muncitoare putea ajunge la înfăptuirea acestui înalt obiectiv, transformînd în fapt mișcarea sa istorică, documentul indica necesitatea cuceririi puterii politice din mîna burgheziei și instaurarea dictaturii proletarietului, singura clasă socială capabilă să reprezinte interesele imense majorității a poporului muncitor.

Trecîndu-se la vot, majoritatea delegaților a votat pentru crearea Partidului comunist și afilierea sa la Internaționala a III-a fără rezerve. În felul acesta a luat ființă, pe baza ideologiei marxist-leniniste, Partidul Comunist Român, partidul revoluționar al clasei muncitorești, care va juca un rol determinant în cadrul istoriei contemporane a poporului român.

Aprindînd de la început pericolul pe care acest eveniment îl repre-

zenta pentru menținerea dominației lor politice, clasele exploatare au trecut neînfrizate la măsuri represive. Astfel, în după-amiaza zilei de 12 mai, în timpul dezbaterilor pe marginea problemei agrare, lucrările Congresului au fost întrerupte prin intervenția brutală și samavolnică a organelor de reprimare. Delegații care au votat afilierea necondiționată a partidului la Internaționala Comunistă au fost arestați și întemnițați la închisorile Văcărești și Jilava, fiind implicați și judecați mai apoi — alături de numeroși alți fruntași ai partidului arestați ulterior — în conștientul proces din Dealul Spirii.

Evenimentele istorice au dovedit însă că, în pofida terorii, a măsurilor samavolnice la care a fost supus fără încetare, și care au culminat cu scoaterea sa în afara legilor, Partidul comunist nu a putut fi zdrobit. Și aceasta tocmai datorită faptului că existența P.C.R. răspundea în țara noastră unei necesități obiective, evoluției societății românești spre libertate și progres social.

Legîndu-se nemijlocit de mase, Partidul Comunist Român a dobîndit recunoașterea rolului de conducător al maselor largi de oameni ai muncii datorită fidelității, devotamentului și spiritului de jertfă cu care a slujit neîncetat, încă de la înființarea sa, interesele supreme ale clasei muncitorești. Politica sa, inspirată de nevoile arzătoare ale dezvoltării societății

românești, întemeiată pe principii marxism-leninismului, a devenit drapelul sub care s-au unit, în rînduri strîmte, muncitorimea, tărînimea, intelectuali, progresiști. De pe această platformă și în pofida acestor de conspîrătoare deosebit de dificile, Partidul comunist, a organizat și a condus marile bătălii de clasă ale proletariatului român împotriva ofensivei patronale, a pericolului fascist, pentru independența și suveranitatea națională a poporului român — premise obiective care au facilitat victoria istorică a insurecției armate antifasciste de la 23 August 1944. Înfrîntînd obiectivele majore, social-economice și politice reclamate însă că, în pofida terorii, a măsurilor samavolnice la care a fost supus fără încetare, și care au culminat cu scoaterea sa în afara legilor, Partidul comunist nu a putut fi zdrobit. Și aceasta tocmai datorită faptului că existența P.C.R. răspundea în țara noastră unei necesități obiective, evoluției societății românești spre libertate și progres social.

Legîndu-se nemijlocit de mase, Partidul Comunist Român a dobîndit recunoașterea rolului de conducător al maselor largi de oameni ai muncii datorită fidelității, devotamentului și spiritului de jertfă cu care a slujit neîncetat, încă de la înființarea sa, interesele supreme ale clasei muncitorești. Politica sa, inspirată de nevoile arzătoare ale dezvoltării societății

A educa înseamnă a cuceri permanent

După cum se știe, în școlile franceze s-a trecut la aplicarea treptată, pe diferite nivele, a unei reforme a învățământului matematicii. Aspectele pe care le implică realizarea acestei reforme preocupă straturi foarte largi ale populației: elevii și părinții, învățătorii, profesorii, cercetătorii, oamenii de știință. Fiindu-se conștient de această preocupare, revista „L'École et la Nation” a publicat într-unul din numerele sale recente un „dosar al matematicilor moderne”, cuprinzând convorbiri cu André Lichnerowicz, profesor la Collège de France, președintele comisiei care a elaborat proiectul de reformă (așa numita „Comisie Lichnerowicz”), cu specialiști ca G. Poitou sau A. Revuz, cu profesori universitari, cercetători, cadre didactice etc.

Reproducem în coloanele de față extrase din convorbirea purtată de Maurice Perche, directorul revistei „L'École et la Nation”, cu André Lichnerowicz.

— Sîntem întrebați adesea dacă prin „matematici moderne” se înțelege o nouă metodă de a preda matematicile, cum așa cum metoda globală este o metodă, printre altele, de a preda cititul. Într-un cuvînt, ce reprezintă „matematici moderne” în raport cu dezvoltarea istorică a matematicilor?

— Nu, nu e vorba de o metodă nouă de a preda matematicile. E vorba de a preda matematicile așa cum sînt ele astăzi și așa cum vor putea sluji unor copii care peste 15 ani vor participa la viața activă într-o lume altă decît cea de acum.

Poate că așa putea să completez întruiva acest răspuns. Pînă acum matematicile s-au predat într-o ordine istorică și, în același timp, cu filozofia timpului în care s-au născut; geometria era predată cu o stare de spirit greacă, algebra cu o stare de spirit din secolele XVI—XVII, analiza cu o stare de spirit din secolul al XVIII-lea, iar vectorii corespunzător cu secolul XIX. Ceea ce am urmărit să realizăm acum este un învățămînt unificat, nu împărțit în discipline divergente, unificat printr-un limbaj comun și prin metode comune. Bineînțeles, acest fapt este facilitat de adoptarea unor metode care sînt ele înseși moderne.

— Matematicile moderne au deja o lungă existență istorică. De ce a devenit necesar astăzi să se introducă o reformă a învățămîntului matematicilor începînd cu școala elementară și chiar cu grădinița de copii? Înainte existau grade de învățămînt diferite, conform cu diferitele etape. Grădinița, școala primară, învățămînt secundar, învățămînt universitar. Există și un învățămînt al diferitelor matematici. În școala primară se spunea, de altfel, „scoțiti”. De ce deci este necesar să se introducă o reformă care merge de la grădiniță pînă la învățămîntul superior?

— Nu este o chestiune de modă, e o problemă care se pune cu adevărat în întreaga lume. Prețurîndu-se înregistrează o evoluție mai mult sau mai puțin rapidă, mai mult sau mai puțin bruscă a învățămîntului matematicilor.

De ce? Din cauză că învățămîntul pe care l-am moștenit era întruiva, aș îndrăzni să spun, un învățămînt de agrement. Era un învățămînt care forma spirite, dar care foarte multă vreme n-a avut deschidere spre realitățile cotidiene ale vieții. Lumea noastră a devenit o lume științifică și tehnică. Trebuie să-i pregătim pe copii pentru ceea ce este deja lumea lor, dar și pentru ceea ce va fi cu mult mai mult lumea în care vor acționa. Aceasta ne-a impus să regîndim problema matematicilor.

Pe de altă parte, am constatat că există condiționări pentru au-

mai modest. Obiectivul este de a evita ca după absolvirea școlii primare copiii să încerce acel șoc la care am făcut aluzie.

Programa este în mod voit mai puțin imperativă, așa încît să permită fiecărui învățător să găsească propriul său regim de adaptare și să evolueze în ritmul său.

În vechile instrucțiuni era un anumit număr de lucruri perimate, sau neplăcute, sau contradictorii; în special acea idee că un număr nu există decît dacă este urmat de o, de creioane etc. De fapt, așa cum o demonstrează experimentele pedagogice, copilul își însușește foarte repede esențialul, adică adevărata noțiune de număr întreg. Prima operație matematică este de a număra, măcar pe degete, adică de a traduce perfect oile din turmă cu degetele de la mîini, de a deveni conștient de posibilitatea acestei traduceri. Apoi se distinge ceea ce este de domeniul socialului sau al aplicării. Sistemul metric este un sistem rațional (din anumite puncte de vedere), adoptat prin lege și în care trebuie să-începem pe copii noștri; el nu este însă de același ordin cu operațiile înseși, corespunzînd matematicilor. În al treilea rînd, există o serie de manipulații datorită cărora se dobîndesc puțin cîte puțin, prin desen, prin plajă, simplul planului geometric. Sînt un fel de lucrări practice de geometrie fizică, care dau noțiuni importante din punct de vedere pedagogic. Dorim ca învățătorul să-și dea seama de distincția între aceste trei planuri de lucru. Și dacă el își dă seama, aceasta se va simți desigur și în lecțiile lui.

După părerea mea, nu există o soluție miracolă care să permită renouarea globală a învățămîntului. Schimbarea programelor este o condiție necesară dar, desigur, nu este suficientă; foarte importantă este formarea și autoformarea învățătorilor. Un învățămînt înseamnă profesori, nu programe.

— Un laureat al premiului Nobel afirmă că a preda la nivelul propriilor tale cunoștințe este un exercițiu abominabil. Nu considerați că un asemenea exercițiu este impus miilor

de colegi ai noștri, învățătorii profesori? Oare nu s-a pus rușa înaintea boilor și, în general, nu sîntem foarte departe de a fi creat condițiile pentru ca oamnei școlii să abordeze noile programe cu acel minim de seninătate pe care și-l asigură numai stăpînirea deplină a ceea ce trebuie să predeați?

— Este absolut exact că oamnei școlii, (oricare ar fi funcțiile lor: învățătorii sau profesorii de liceu) nu stăpînesc încă programele noi așa cum stăpîneau programele anterioare.

În vechiul tip de învățămînt exista un stoc întreg de exerciții bine rodite, care trebuie revăzute. Cele mai multe dintre ele sînt utilizabile, dar utilizabile într-o altă optică.

Matematicile pun în fața tuturor, pentru rațiuni perfect obiective, problema educației permanente. Altă dată îți făcea formația inițială și o rentabilizai, ca pe un fel de capital, toată viața. Acum, reinnoirile în gîndire fac ca acest lucru să nu mai fie posibil și impun o formare permanentă pentru toți.

Am să adaug că personal am preconizat întotdeauna o educație a tineretului care să cuprindă patru teme. Pentru mine aceste patru teme fundamentale sînt exprimarea (modul de exprimare merind de la limbaj la desen), limbile, matematicile și munca manuală serioasă cu lemnul și cu metalul, priceperea de a te bate cu materia. Un învățămînt serios în ceea ce privește prelucrarea lemnului și a metalului îmi pare complementar și necesar în raport cu ceea ce facem din punct de vedere matematic, pentru că aici este inclusă în același timp latura desenului (adesea necesar pentru prelucrarea materiei), ca și latura fizică, latura gestului, complementară limbajului aseptice pe care îl reprezintă matematicile.

— Domnule profesor, nu vom trage o concluzie. În orice caz e o chestiune care rămîne deschisă și în dezbatere.

— Defectul, într-o discuție franceză, este de a crede că e necesar să se tragă o concluzie. Or, a educa înseamnă a cuceri permanent.

„REVISTA DE PEDAGOGIE”

Numărul din aprilie al „Revistei de pedagogie” face cunoscut cititorilor, sub semnătura lui G. Văideanu, R. Dascălescu, V. Krasnaseschi, V. Caraba, Planul de cercetare și de acțiuni științifice al Institutului de cercetări pedagogice pe anul 1971. Ion Rizescu semnează materialul Eficiența sportului sistemului de perfecționare a cadrelor didactice din învățămîntul de cultură generală, iar Patia Silvestru materialul Democrația pionierescă.

Ca omagiu pentru aniversarea a 50 de ani de la crearea P.C.R. se publică articolele Participarea cadrelor didactice din țara noastră la lupta antifascistă de Tiberiu Truțer și Măscări învățătoresci înfluențate de P.C.R. de George Beuran.

Sînt publicate, de asemenea, studiile Particularități ale orientării școlare și profesionale în școala generală și în liceul teoretic de Dumitru Salade și Orientarea, selecția și autoorientarea profesională în perspectiva științei actuale de Gheorghe Zapan.

La rubrica CERCETĂRI-EXPERIMENTE se publică materialele Grupa de muncă în activitatea cercurilor școlare din liceu de Anton Vasilescu și Vasile Popoană. Învățarea creației de Paula Constantin-Stoieru. Procedeele sociometrice în ajutorul perfecționării muncii dirigîndilor de Gheorghe Corodescu și Dirigenții și orientarea elevilor de Mihail Ghivirigă.

Problemele perfecționării tehnologiei învățării sînt abordate, în cadrul unui grupaj cu tema Lecția — creație a profesorului și mijloc de stimulare a creativității elevilor, de Emilia Constantin-Stoieru și Nicolae Stănescu, Ecaterina Csențeri, Valentina Filipescu și Floarea Buzineschi, Constantin Dinu și Rea-Silvia Bărbuleanu, Grigore Nicola și I. Minzat, A. Bălan, M. Boboc, M. Bocu, Gh. Cordea, V. Munteanu, N. Nichita, I. Orha, D. Silaghi.

Acușin Cazacu semnează un articol pe teme de pedagogie comparată cu titlul Curente și orientări sociologice contemporane în problemele educației și învățămîntului.

Se publică, de asemenea, rubricile PORTRETE DE ÎNVĂȚĂTORI ȘI CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE.

„GAZETA MATEMATICĂ”

Numărul 3/1971 al „Gazetei matematice” scria A. cuprinde articolele Cîteva observații asupra modernizării învățămîntului matematic de Gr. Bănescu și Dan Radu, Progrese recente în mecanică de St. I. Gheorghită, Asupra inegalității lui Bonse de D. Panaitopol, Elemente de gramatică a matematicii. Valoarea de adevăr a unei propoziții negației, conjuncției și disjuncției de Ioan Tomescu, Gh. Gussi semnează Cronica T.V., D. Radu, Mic dicționar matematic — Bază, iar C. Anostol Minirubrica de probleme. Se publică de asemenea soluțiile problemelor propuse și probleme propuse, precum și informații și recenzii.

Micul elev, agent de circulație și-a luat rolul în serios.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI BRAȘOV

ANUNȚĂ : scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

I. FACULTATEA DE MUZICĂ
— Catedra de Muzică
— Lector, disciplinele : Metodica predării muzicii ; Ansamblu și dirijorat coral, poziția 9 din statul de funcțiuni.
— Asistent, disciplina : Corepetitor, poziția 17 din statul de funcțiuni.

II. FACULTATEA DE FIZICA-CIMIE

— Catedra de Fizică
— Lector, disciplinele : Fizică generală și Metodica predării fizicii ; Tehnica experiențelor fizicii, poziția 4 din statul de funcțiuni.
— Asistent, disciplinele : Optică și spectroscopie ; Fizică generală, Fizică cu aplicații în biologie, poziția 5 din statul de funcțiuni.

— Catedra de Pedagogie-Limbi străine-Educație fizică
— Lector, disciplina : Limba franceză poziția 8 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului pedagogic Brașov, str. Karl Marx nr. 50, în termen de 30 de zile (respectiv 15 zile pentru posturile de asistent) de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere, la care vor anexa actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969, și de instrucțiunile Ministerului Învățămîntului nr. 84539/1969.

Concursul se va ține în termen de 60 de zile (respectiv 15 zile pentru posturile de asistent) de la expirarea termenului de înscriere, în condițiile prevăzute de legea sus-menționată.

INSTITUTUL PEDAGOGIC — ORADEA

ANUNȚĂ
scoaterea la concurs a următoarelor posturi :

FACULTATEA DE FILOLOGIE
Catedra de limba română

— Asistent, disciplina Limba germană, poziția 11 din statul de funcțiuni.
— Asistent, disciplina Limba engleză poziția 13 din statul de funcțiuni.

Catedra de literatura română
— Lector, disciplinele Folclor literar român și Probleme de teorie și analiză literară, poziția 5 din statul de funcțiuni.

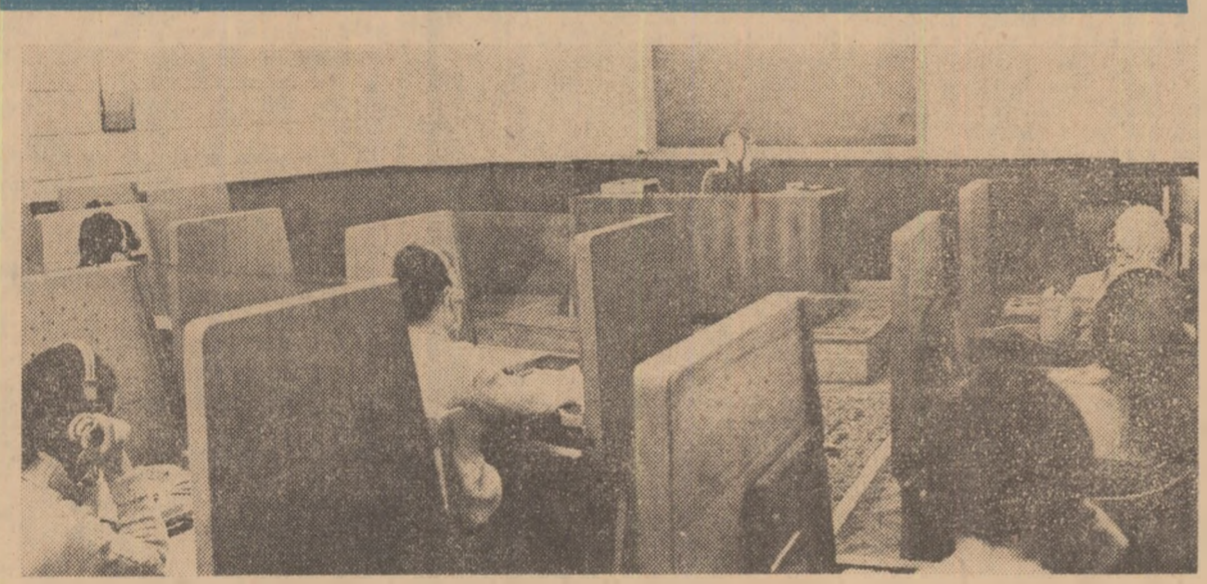
Catedra de pedagogie
— Lector, disciplina Psihologia copilului și psihologia pedagogică, poziția 1 din statul de funcțiuni.
— Lector, disciplina Pedagogie generală, poziția 3 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE MATEMATICĂ
Catedra de matematică-fizică-chimie

— Lector, disciplinele Aritmetică și Geometrie elementară, poziția 2 din statul de funcțiuni.
— Lector, disciplina Fizică generală, poziția 13 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului din Oradea strada Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 zile (pentru asistenți 15 zile) de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6 privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33 din 15 martie 1969.

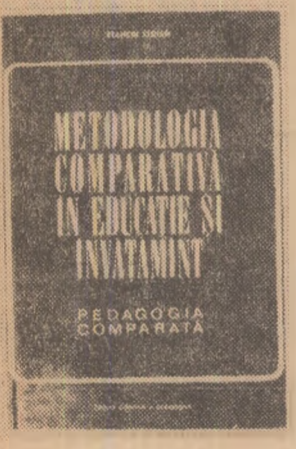
Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.
Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere (pentru asistenți 15 zile).

Intr-unul din laboratoarele lingvistice ale Universității din București

BIBLIOTECA

„Metodologia comparativă în educație și în învățămînt”

Lucrarea „Metodologia comparativă în educație și învățămînt. Pedagogia comparată” de prof. dr. docent Stanciu Stoian, apărută recent în Editura didactică și pedagogică, pune la îndemîna cititorilor un

studiu constatativ și prospectiv al asemănărilor și deosebirilor existente în structura sistemelor de educație și învățămînt, cit și în concepțiile despre educație.

În introducerea sînt prezentate obiectul pedagogiei comparate, apariția și constituirea acesteia, metodologia comparativă în cercetările pedagogice.

Capitolul referitor la structura actuală a învățămîntului pe glob analizează sistemul de învățămînt, modul de funcționare pe diferitele lui trepte sau grade, cit și eficiența lor. Se subliniază în mod deosebit lupta dintre învățămîntul democratic și cel dominat de privilegiile sociale și se scoate în evidență însemnătatea respectării specificului și nevoilor naționale.

Un interes deosebit prezintă capitolul rezervat conținutului învățămîntului în școala contemporană, în care sînt tratate o serie de teme de mare interes didactic și pedagogic: planurile și programele școlare, studiul manualelor școlare, analiza conținutului învățămîntului

în principalele zone ale lumii contemporane, metodele de predare în școală și transformările survenite ca urmare a introducerii progresului științei și tehnicii moderne în cadrul procesului de învățămînt (folosirea mijloacelor audio-vizuale moderne, folosirea ciberneticii etc).

Tabloul gîndirii pedagogice contemporane, prezentat în ultimul capitol, abordează probleme ca : naturalismul, necesitatea cunoașterii specificului psihologic infantil și evoluția gîndirii pedagogice contemporane etc.

D. MANOLE

„Culegere de texte pentru orele de dirigîntie”

Lucrarea cu titlul de mai sus, apărută recent în Editura didactică și pedagogică, își propune să răs-

pundă unei necesități vlu resimțite de practica școlii, contribuind la optimizarea procesului educațional. Fiind o selecție de texte înmănușiate în jurul unor teme frecvent întâlnite în planurile de activitate ale dirigîndilor, ea se adresează în egală măsură atît educatorilor cit și elevilor, fiind prima dintr-un șir ce se cere continuat.

Volumul însușește peste 160 de texte diferite, la care se adaugă un număr însemnat de maxime, cugetări, aforisme și proverbe, toate grupate în cadrul a opt teme, în funcție de conținutul pe care-l exprimă. Desigur, este vorba de o selecție cu caracter orientativ, care nu se impune cu forță de manual și nici nu-și propune să direcționeze într-un fel riguros conținutul orelor educative. Scopul ei nu este acela de a da — cum se spune și în studiul introductiv — scheme obligatorii, tipare

Prof. IONEL NECULA